

ירושלים
שווה לחיות
בירושלים

www.jerusalem.muni.il |

בית זוסמן
שמעיק אור
10101 תל אביב - סניף

הזר לתעסוקה...

**חוברת מידע וזכויות בנושא
תעסוקה לחרשים וכבדי שמיעה**

לפני כ-7 שנים נוסד בית זוסמן - מרכז ייחודי ארצי שבו ניתן שירות לאוכלוסיית לקויי השמיעה בירושלים ע"י אגף הרווחה בעירייה.

המרכז הוקם הודות לשיתוף פעולה בין קרן ירושלים, המוסד לביטוח לאומי-האגף לפיתוח שירותים לנכים ובתרומת לארי ז"ל ולאונור זוסמן.

"בית זוסמן" הינו מרכז עירוני הפועל עם ולמען אוכלוסיית לקויי השמיעה בעיר, לקידום השתלבות בחברה השומעת, והבטחת שוויון בקבלת שירותים מהמוסדות השונים בעיר.

מלבד הכוונה תעסוקתית כאמור, ניתן במרכז ייעוץ פרטני ומשפחתי על ידי עובדים סוציאליים ועל ידי קלינאית תקשורת מארגון "בקול", וכן מתקיימות בו פעילויות קבוצתיות וקהילתיות על סמך צרכי האוכלוסייה.

**בכתיבת חוברת זו נעשה מאמץ לפרסום מידע אמין ומדויק.
במקרה של שינוי המידע על ידי הגופים השונים,
אין העירייה אחראית לתכנים המופיעים בחוברת.**

**אין המידע בחוברת זו מחליף התייעצות
עם אנשי מקצוע בתחום ו/או בדיקה עדכנית של הפרטים.**

דברי ראש העיר ירושלים

שלום רב,

אין דבר מרגש יותר מאשר לראות קבוצה באוכלוסייה המתמודדת עם קשיים, אשר החברים בה מתארגנים ומתגייסים למען חבריהם. חוברת "הדרך לתעסוקה" היא דוגמא מובהקת ונהדרת לכך.

אין זה סוד שכבדי שמיעה עלולים להיתקל לא פעם בקשיים בעת ניסיונם להתקבל לעבודה. חוברת זו, שנכתבה במקצועיות ובדיוק ומתוך הבנה עמוקה של המציאות המורכבת בה חיים כבדי השמיעה - לבטח תעזור בכך. אני סמוך ובטוח כי כבדי שמיעה רבים יפיקו ערך רב מריכוז המידע הרב, העצות למיצוי זכויותיהם וסיפורי ההצלחה המופיעים בחוברת. בירושלים יש מגוון עצום של אוכלוסיות עם מגוון מאפיינים וצרכים, אך יש בה גם מקום לכולם, וכל אחד יכול למצוא בה את מבוקשו. אנחנו מחוייבים לאפשר לכולם להתפתח ולחיות ברווחה בעיר. עיריית ירושלים תמשיך לתמוך ולעשות כל שביכולתה על מנת לפתוח בפניכם דלתות ולספק לכם את השירותים הטובים ביותר.

ברצוני לברך את המחברים והעורכים, את כל מי שנטל חלק במלאכה, את מינהל קהילה בעירייה ואת "בית זוסמן" על עשייתו המבורכת ולאחל לכולכם בהצלחה.

ברקת ניר
בברכה,

ניר ברקת
ראש העיר ירושלים

א' תמוז תשע"ב
21 יוני 2012

דברי ברכה של מחזיק תיק הרווחה

אגף הרווחה, במנהל לשירותי קהילה בעיריית ירושלים פועל לקידום רווחתם של תושבי ירושלים, תוך מתן כבוד לייחודיות האנושית והתרבותית של כל אדם בקהילה. לפני כ- 6 שנים הוקם במסגרת האגף, הודות לשיתוף פעולה עם קרן ירושלים, ביטוח לאומי- האגף לפיתוח שירותים לנכים ובתרומת לארי ולאונור זוסמן, מרכז ייחודי המיועד להעניק שירות לאוכלוסיית לקויי השמיעה בעיר.

בית זוסמן הינו מרכז עירוני הפועל עם ולמען אוכלוסיית לקויי השמיעה בעיר לקידום ההשתלבות בחברה השומעת והשוויון בקבלת שירותים מהמוסדות השונים בעיר.

במרכז ניתן יעוץ פרטני של עובדים סוציאליים ושל קלינאית תקשורת וכן מתקיימות פעילויות קבוצתיות וקהילתיות על סמך צרכי האוכלוסייה.

למרות שכישוריהם ומיומנותיהם של אנשים לקויי שמיעה עשויים להיות שווים לאלו של אנשים שומעים, התמודדותם בתחום איתור העבודה עלולה להיות קשה פי כמה עקב קשיים הנגרמים להם על רקע לקות השמיעה.

חוברת מידע זו היא פרי עמלה של קבוצת פעילים כבדי שמיעה בבית זוסמן.

הניסיון והידע שנצבר בה עשוי לסייע למועסקים לקויי שמיעה ושומעים כאחד, על מנת לשפר ולקדם את ההתמודדות הכרוכה בחיפוש עבודה, ולתרום מכישוריהם הרב גוניים של לקויי השמיעה לחברה כולה.

הרב שלמה ברסקה
מחזיק תיק הרווחה

שלמה ברסקה

תוכן העיניים

1. פתיחה

מבוא 6

2. מידע זכויות

8 זכויות אנשים לקויי שמיעה במוסד לביטוח לאומי
9-11 חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ומימון התאמות במקום העבודה
12-13 תיקון חוק ביטוח נכות- עידוד השתלבות נכים בעבודה
14-15 התוכנית לעבודה נתמכת - משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים
16-17 טיפים לחיפוש עבודה
18-19 רשימת אתרי אינטרנט לחיפוש עבודה

21-22 3. כיצד ניתן להתמודד בהצלחה עם ראיונות עבודה טלפוניים
ראיונות טלפוניים - איך נתגבר עליהם?

4. ללמוד מן המומחים- מדור סיפורי הצלחה

24-25 הסיפור של אדווה
26-27 הסיפור של ליאור
28 הסיפור של יוסי
29-30 הסיפור של אורן- טל

שלום,

אנו, כבדי שמיעה ירושלמים הפעילים במסגרת בית זוסמן, מרכז עירוני לחרשים וכבדי שמיעה, לקחנו על עצמנו לרכז חוברת זו במטרה לגבש מאגר צנוע של מידע, נתונים ועצות העשויים לסייע לכבדי השמיעה בבואם לחפש עבודה.

נושא התעסוקה הינו נושא מרכזי בחיי החברה בכלל, אך בחייהם של כבדי השמיעה הוא תופס מקום מרכזי אף יותר עקב תגובת המעסיקים למגבלה. ליקוי השמיעה מהווה בעבורנו פעמים רבות מכשול, אם לא מחסום של ממש, בדרך לתעסוקה.

אנו מקווים כי חוברת זו תסייע לקוראיה להתגבר על המכשולים ולהסיר את המחסומים הללו.

המידע המובא בחוברת זו כולל, בין היתר, את החקיקה העוסקת בנושא זה, הסיוע לו זכאי כל כבד שמיעה במדינה במציאת תעסוקה ובהתאמת מקום העבודה לצרכיו וסיפורי הצלחה של כבדי שמיעה שחרף מגבלתם, הצליחו ועודם מצליחים במקומות העבודה שלהם. אנו שואפים לכך שכבדי השמיעה לא יאמרו נואש בחיפוש אחר תעסוקה הולמת בעבורם, ושמגבלת השמיעה שלהם תהיה מגבלה של השמיעה בלבד, ולא של תפקודם התעסוקתי והחברתי.

בהצלחה לכולנו!

קריאה מהנה.

צוות פעילי התעסוקה בבית זוסמן, ירושלים.

תשע"ג, 2013

מידע וזכויות

המוסד לביטוח לאומי
מחלקת שיקום
מחוז ירושלים

מידע על זכויות לקויי שמיעה במחלקת השיקום

מחלקת השיקום בביטוח לאומי
מסייעת לזכאים לכך בשיקום מקצועי.

- אם הנך סובל מליקוי בשמיעה
- אם הנך בגיל העבודה, חסר מקצוע ומעוניין בשיקום, אתה יכול להיות זכאי לסיוע בתהליך של שיקום מקצועי.
- מי שאינו מוכר בביטוח לאומי יופנה להיבדק בוועדה רפואית, על מנת לקבוע אחוזי נכות. יש להביא מסמכים על בעיות השמיעה וגם על בעיות רפואיות אחרות במידה וקיימות.
- אם בוועדה הרפואית נקבעו לפחות 20% נכות בחישוב משוקלל, אתה עשוי להיות זכאי לשיקום מקצועי על פי הכללים שנקבעו בחוק.

התהליך לאחר פנייה למחלקת השיקום הנו כמפורט להלן:

כדי לבדוק את זכאותך לשיקום מקצועי עליך לפנות למחלקת השיקום בסניף הביטוח הלאומי רח' שמעון בן שטח 4 קומה א'.

עובד השיקום שהינו עובד סוציאלי בהכשרתו יפגוש אותך לראיון אישי (יש להביא תעודות השכלה ותעודות מקצועיות שברשותך), והוא יבדוק את זכאותך לשיקום על פי התנאים הבאים:

1. אם עקב הנכות אינך מסוגל/ת לעסוק בעבודה הקודמת, או בעבודה מתאימה אחרת.
2. אם את/ה זקוק/ה להכשרה מקצועית שתאפשר לך לחזור לעבודתך הקודמת או לעבודה אחרת שמתאימה לכישוריך.
3. אם את/ה ניתן לשיקום מקצועי על פי הכללים והמבחנים שקבועים בתקנות.

את המידע החוקי המובא בשלושת העמודים הבאים כדאי מאוד לקרוא ולדעת.

המידע שיובא להלן נוגע ישירות לחייהם של כבדי השמיעה המחפשים תעסוקה. מידע זה חשוב גם משום שהוא מעניק נופך חוקי לזכויותינו ככבדי שמיעה בשוק העבודה.

חוק שוויון הזכויות מהווה מסגרת המבקשת לקדם את שילובם של בעלי מוגבלויות במשרות במשק ואף לקיים העדפה מתקנת של אוכלוסייה זו. תיקון חוק ביטוח נכות- עידוד השתלבות נכים בעבודה צריך לעניין אותך משום שמשמעותו הישירה הינה רווח כספי גבוה יותר לעובדים בעלי מוגבלויות, המקבלים במקביל למשכורתם קיצבת נכות.

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות

חוק זה נחקק בשנת 1998 ומטרתו היא לשמור ולהגן על הכבוד והבחירה החופשית של אנשים עם מוגבלויות. בעניין התעסוקה מתייחס החוק לאיסור האפליה של אנשים עם מוגבלויות בעבודה, ולהעדפה מתקנת שלהם במקומות העבודה. אדם עם מוגבלות, על פי חוק זה, הוא אדם עם לקות פיזית, נפשית או שכלית קבועה, אשר בגללה מוגבל תפקודו של אדם באחד או יותר מתחומי החיים העיקריים.

אפליה:

על פי החוק מעסיק לא יתייחס באופן שונה לעובדים שלו או למועמדים לעבודה המתאימים לעבוד אצלו רק משום שהם מוגבלים. בסעיף 8 (א) של החוק מפורטים המקרים בהם על המעסיק אסור לבצע אפליה: בקבלה לעבודה לרבות מבדקי קבלה; תנאי עבודה; קידום בעבודה; הכשרה או השתלמויות מקצועיות; פיטורין או פיצויי פיטורין; הטבות ותשלומים

תהליך השיקום יעזור לך לרכוש מקצוע התואם את כישוריך, רצונותיך והעדפותיך ולקוח בחשבון גם את בעיות השמיעה. במסגרת תהליך רכישת המקצוע אתה יכול להשלים השכלה, ללמוד מקצוע ובתנאים מסוימים גם השכלה גבוהה. בתהליך אנו עושים פעולות רבות כדי שתצליח ללמוד בהצלחה ולשם כך ישנו סל תמיכה.

סל התמיכה כולל:

- סיוע בתרגום לשפת סימנים.
- סיוע בשכתוב (תימלול) עם מחשב נייד ומשכתב.
- סיוע ברכישת מכשיר FM או עזרים טכנולוגיים אחרים העשויים לשפר את התקשורת בהרצאה ובכיתת הלימוד.

התאמת סביבת לימודים

- ניתן לסייע בהתאמת סביבת הלימודים של אדם עם לקות שמיעה באמצעות סיוע ברכישת ציוד טכנולוגי ייחודי, כל בקשה נבדקת לגופה.
- לדוגמא מחשב נייד לסטודנט שמסתייע בתמלול, מכשיר F.M.

ניתן להגיע למחלקת השיקום

ברחוב בן שטח 4 בקומה א'

בימים א' ג' ה' בין השעות 8:00 - 12:30

כתבה: נחמה ברנע, עובדת שיקום-

רכזת הטיפול בלקויי שמיעה

על פי החוק, אסור להפלות עובד או מועמד לעבודה מחמת מוגבלותו. יש להתאים את מקום העבודה, לרבות דרישות התפקיד לעובד, ובלבד שלא יהיה נטל כבד מדי על המעסיק. מטרת התקנות היא לאפשר לעובדים עם מגבלות להשתלב בשוק העבודה על ידי הקלת הנטל הכספי הכרוך בהתאמות. מטרת ההתאמה היא להסיר חלק מהקשיים הכרוכים במוגבלות ולאפשר לעובד לעבוד כאדם שאיננו כבד שמיעה.

כל התהליך מונע על ידי המעסיק, ומשרד התמ"ת מסתפק באישור של משרד הביטחון, ביטוח לאומי או רופא. המעסיק מקבל מענק מותנה ואם העובד מועסק למשך 3 חודשים בהיקף של 1/3 מישרה לפחות, המענק המותנה הופך למענק.

מימון ההתאמות אינו חל על מעביד שהוא גוף ציבורי (כגון: משרדי ממשלה, חברות ממשלתיות, רשויות מקומיות, צה"ל, משטרה, כנסת, מפעלים מוגנים וכל מי שעובר ביקורת של מבקר המדינה). ההחלטה על מימון ההתאמות אינה סופית וניתן לערער עליה בבית הדין לעבודה תוך 45 יום.

מסלול תעסוקה ייעודי למעסיקים של עובדים עם מוגבלות.

משרד התמ"ת מעניק סיוע כספי למעסיקים המבקשים להגדיל את מצבת כוח האדם אצלם ולקלוט עובדים עם מוגבלות. הסיוע ניתן למעסיקים העומדים בקריטריונים, כהשתתפות בעלות השכר של העובד או העובדים עם מוגבלות שיועסקו, למשך שלושים חודשים. שיעור ההשתתפות הוא כדלקמן:

1. ב- 10 החודשים הראשונים להעסקתו של העובד - 40% מעלות השכר.
2. החל מהחודש ה- 11 להעסקה ועד לתום החודש ה- 20 - 30% מעלות השכר.

הנתונים לעובד בקשר לפרישה מהעבודה סעיף 8 (ב) מוסיף כי רואים כאפליה גם קביעת תנאים שלא ממין העניין. סעיף 8 (ג): אין רואים כאפליה לפי סעיף זה פעולה או הימנעות מפעולה המתחייבים מהדרישה המהותית של התפקיד או של המשרה.

העדפה מתקנת

סעיף 9 (ב) בחוק מתייחס להעדפת העסקתם או קידומם של אנשים עם מוגבלות הכשירים לתפקיד או למישרה ושהם בעלי כישורים אחרים דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים לתפקיד או למישרה.

הידעת?

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בעבודה של משרד התמ"ת, פועל בכמה דרכים להגברת שילובם של אנשים עם מוגבלות בעולם העבודה. זאת תוך דגש על מיצוי יכולותיהם האישיות והעלאת רמת חייהם, שכר עבודתם ותנאי עבודתם. המטה מספק שירותים על פי חוק, ומפתח ומפעיל מספר תכניות כדי לקדם מטרות אלו.

1. שכר מינימום מותאם.
2. התאמות במקום העבודה.
3. מסלול המעניק סיוע כספי למעסיקים שלהם מספר עובדים עם מוגבלות.
4. מרכזי תמיכה למעסיקים של אנשים עם מוגבלות.

תקנות השתתפות המדינה במימון התאמות להתמודדות עם המגבלה במקום העבודה.

תקנות השתתפות המדינה במימון התאמות באות מתוקף חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (1998).

המרכזים החדשים ירכזו תחת קורת גג אחת את הכלים שמציע המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה, למעסיקים של אנשים עם מוגבלות. מעסיקים יוכלו לקבל באמצעותם מידע, סיוע במילוי טפסים לקבלת מענקים, ייעוץ על-ידי אנשי מקצוע, וכן ליווי ארוך טווח במסגרתו נבנית ומיושמת תכנית מותאמת לעסק על ידי מנהל תיק מקצועי.

בנוסף לכך יפנה כל מרכז באופן יזום ועל פי תכנית מסודרת, לעסקים באזור בו הוא פועל, ויציג בפניהם את חשיבות העסקת עובדים עם מוגבלות ויתרונותיה לעסק, ואת הכלים והתכניות שמפעיל המטה עבור מעסיקים של אנשים עם מוגבלות.

מעסיקים המעוניינים לקלוט 5 עובדים עם מוגבלות ומעלה ומבקשים לקבל שירות ליווי כבר כעת, יכולים כבר עכשיו לפנות למטה. עם הפעלת המרכזים יסופקו כל השירותים אף למעסיקים שיקלטו גם עובד עם מוגבלות אחד.

המידע נלקח מהאתר: www.tamas.gov.il

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלויות בשוק

העבודה. מייל לפניות:

mateh.shiluv@moital.gov.il

להורדת הטפסים

www.tamas.gov.il

הידעת?

חברות גדולות יותר, מוכנות יותר להעסיק עובדים בעלי מוגבלויות < כדאי לפנות לחברות גדולות יחסית.

(מתוך: דו"ח נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות לשנת 2007).

3. החל מהחודש ה-21 להעסקה ועד לתום החודש ה-30 - 20% מעלות השכר.

ההתמודדות נעשית באמצעות הקצאה תחרותית המתקיימת מספר פעמים בשנה. לכל הקצאה תקציב ייעודי. אם הבקשות של מעסיקים שהתמודדו, ועמדו בתנאים הנדרשים, גבוהות מהתקציב שהוקצה לאותו מקצה, העסקים מתחרים ביניהם על הזכאות לקבל את השתתפות המדינה. הפרמטרים לפיהם יבחנו וידורגו המעסיקים השונים הם למשל התחייבות להעסקה ממושכת מעבר למינימום הנדרש (מעל 30 חודשים ולא יותר מ-40 חודשים), ריחוק ממרכז הארץ, ועוד.

המסלול מופעל על-ידי מרכז ההשקעות שבמשרד התמ"ת. "אדם עם מוגבלות" מוגדר כאדם שנקבע לו, על-ידי בט"ל 20% נכות או יותר, או מי שיש לו ירידה בשמיעה של 50 דציבלים או יותר. העסקים שזכאים להשתתף במסלול הם עסקים למטרות רווח, שאינם גופים ציבוריים ואינם עמותות. עליהם להוסיף למצבת כוח האדם שלהם לפחות עובד אחד עם מוגבלות, בכל היקף משרה שהוא, זאת למשך 30 חודשים לפחות.

לדוגמה: מעסיק המעסיק עובד עם מוגבלות שעלות העסקתו החודשית הינה 8,000 ₪, יקבל סיוע כספי במסגרת המסלול: סך של 3,200 ₪ בעשרת החודשים הראשונים להעסקת העובד (40% * 8,000 ₪). 2,400 ₪ החל מהחודש ה-11 ועד לחודש ה-20 להעסקתו של העובד (30% * 8,000 ₪ ש"ח). ו-1,600 ₪ החל מהחודש ה-21 ועד לחודש ה-30 להעסקת העובד (20% * 8,000 ₪).

מרכזי תמיכה למעסיקים של אנשים עם מוגבלות

לאחרונה נפתחו שלושה מרכזים בבאר שבע תל אביב ונהריה (בצפון, במרכז ובדרום) לליווי מעסיקים של אנשים עם מוגבלות.

תיקון חוק ביטוח נכות- עידוד השתלבות נכים בעבודה (תיקון לרון)

שיעור הניכוי מהקצבה (%)	חלקי ההכנסה
0	חלק ההכנסה שעד 21% מהשכר הממוצע
10	חלק ההכנסה שמעל 21% ועד 25% מהשכר הממוצע
30	חלק ההכנסה שמעל 25% ועד 68% מהשכר הממוצע
40	חלק ההכנסה שמעל 68% ועד 93% מהשכר הממוצע
60	חלק ההכנסה שמעל 93%

אם הנך מעל גיל 18, ואתה מקבלת/ גימלת נכות מהמוסד לביטוח לאומי, בתחילת חודש אוגוסט 2009, נכנס לתוקף **תיקון חוק ביטוח נכות-עידוד השתלבות נכים בעבודה- תיקון לרון** עד לחקיקת תיקון זה אנשים עם מוגבלויות יכלו למצוא את עצמם במצב בו תוספת של שקלים בודדים תביא לשלילת הזכאות לקצבה או להפחתה משמעותית בגובה הקצבה. בכך נוצר תמריץ שלילי ליציאתם לעבודה.

מטרת התיקון

מטרת התיקון לחוק הינה עידוד השתלבותם של אנשים עם מוגבלויות בשוק העבודה. מטרה זו מושגת באמצעות קביעה שעד לסף הכנסה מסוים, ניתן לקבל קצבת נכות, בנוסף למשכורת מעבודה, ללא ניכוי מהקצבה. אם המשכורת גבוהה יותר מסף מסוים, ינוכה חלק מהקצבה בהתאם לגובה המשכורת.

הידעת?

עם המעבר מקצבת נכות לקצבת עידוד, יינתנו ההטבות הנלוות במשך שלוש שנים באופן מלא. בתום שלוש שנים ההטבות יינתנו באופן חלקי, בהתאם לשיעור קצבת העידוד לעבודה.

דרגת אי כושר הינה דרגה אשר נקבעת על ידי פקיד התביעות של המוסד לביטוח לאומי, ואשר קובעת באיזו מידה הליקוי פגע ביכולת העבודה וההשתכרות של האדם. התיקון קובע 4 דרגות אפשריות: 60%, 65%, 74% או 100%.

מה ההשפעה של דרגת אי כושר?

1. הגובה ההתחלתי של קצבת הנכות - ככל שדרגת אי-הכושר תהא גבוהה יותר כך הגובה ההתחלתי של הקצבה יהיה גבוה יותר. לדוגמה - אדם אשר דרגת אי הכושר שלו עומדת על 74% ואשר אינו משתכר מעל 21% מהשכר הממוצע, יקבל קצבה של 74% מהקצבה המלאה.
2. קצבה חודשית נוספת- תשולם רק למי שדרגת אי הכושר שלו עומדת על 100%.
3. קצבת תלויים תגדל ככל שדרגת אי-הכושר גדלה.
4. הטבות נלוות- אדם אשר זכאי לקצבת נכות זכאי למכלול של הטבות בתחומים רבים. בין היתר הוא עשוי להיות זכאי להנחה בארנונה, בדמי נסיעה בתחבורה הציבורית, במס הכנסה וכן להשתתפות בשכר דירה. דרגת אי הכושר משפיעה על עצם הזכאות להטבות אלו ועל גובה ההטבה. מפאת ההסדרים המרובים לא נפרט את מידת ההשפעה.

קצבת עידוד

קצבת העידוד היא קצבה הניתנת, בתנאים מסוימים, לאנשים אשר אינם זכאים עוד לקצבת נכות עקב הכנסתם הגבוהה.

פירוט:

מקבלי קצבת נכות חולקו ל- 2 קבוצות:

1. בעלי נכות חמורה - 40% נכות על נכות פיזית, נפש, נוירולוגית.
2. בעיות אחרות- לפחות 70% ומקבל קצבה לפחות 5 שנים.
2. כל מי שנמצא בין 40%-69% נכות.

מי שהיה זכאי לקצבת נכות מלאה במשך 12 חודשים רצופים ולאחר מכן חדלה זכאותו לקצבת נכות בגלל גובה הכנסתו, יהיה זכאי לקצבת עידוד. כך למשל מי שהוא בעל **לקות חמורה או ממושכת ומשכורתו עולה על 60%** מהשכר הממוצע יחדל להיות זכאי לקצבת נכות ויתחיל להיות זכאי לקצבת עידוד. גם מי שהוא בעל **לקות שאינה חמורה ואינה ממושכת ומשכורתו עולה על 45%** מהשכר הממוצע. יקבל קצבת עידוד, אשר אף היא תופחת בהדרגתיות ככל שהמשכורת תעלה. קצבת העידוד תתאפס עבור יחיד בגובה משכורת של כ- 7,100 ₪.

התיקון מעניק 'רשת ביטחון' אשר נועדה להקל על ההחלטה לצאת ולעבוד:
מי שזכאי לקצבת נכות כלשהי - יהיה זכאי לרשת בטחון מוחלטת. בכל שלב שבו יפסיק לעבוד, תוחזר לו באופן אוטומטי הקצבה שהיתה לו ערב יציאתו לעבודה.
מי שחדל להיות זכאי לקצבת נכות, והחל לקבל קצבת עידוד - יהיה זכאי לרשת בטחון חלקית של **36 חודשים**. במהלכם אם יפסיק לעבוד או אם תפחת הכנסתו, תוחזר לו באופן אוטומטי הקצבה שהיתה לו ערב יציאתו לעבודה. לאחר 36 החודשים, האדם יצטרך להתחיל מחדש את הפרוצדורה של קבלת הזכאות לקצבת נכות.

המידע נלקח מאתר המוסד לביטוח לאומי:
www.btl.gov.il

באתר ניתן למצוא גם מספרי טלפון לביורורים ומידע בנושא חוק לרון.

עבודה ותמכת

התוכנית מופעלת ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים, אגף השיקום.

1.3. ליווי בעבודה עבור עובדים שלא עברו הכנה, הכשרה או השמה.

2. השמה בעבודה וליווי הכולל בניית תכנית תעסוקה אישית.

במסגרת הליווי ניתנים שירותים כגון: הקניית מיומנויות והרגלי עבודה לאחר ההשמה, מידע על אפשרויות ודרכים לשרדוג מקצועי תעסוקתי, התערבות בשעת משבר ועוד.

הליווי בתעסוקה הנתמכת ניתן על ידי ארגונים שהם ספקי שירות של משרדי הרווחה והבריאות, והוא בפיקוחם. הליווי בעבודה נתמכת הוא לאורך זמן, ובמקרה הצורך נמשך עד לפרישה.

התהליך כולל אינטיק ולאחריו ועדה מקומית שבעקבותיה מופנה המועמד לאחת מחברות ההשמה שזכו במכרז. חברת ההשמה תותאם לצרכיו הייחודים ותהייה בהתאם לבחירתו. משך הליווי ע"י חברת ההשמה יהיה כשנתיים. לאחר מכן אם ימצא שהמועמד להשמה לא התאים לתכנית של אותה חברת השמה, ניתן יהיה לנסות חלופה אחרת. המועמד יכול לערער על החלטת הוועדה בפני ועדה מחוזית בראשות מפקחת מחוזית.

*לקבלת פרטים נוספים יש לפנות לבית זוסמן.

בשנים האחרונות החלה לפעול תכנית לעבודה נתמכת, שמטרתה לסייע בשילוב אנשים עם מוגבלויות בתעסוקה בשוק הפתוח. התוכנית מופעלת ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים, אגף השיקום.

תעסוקה נתמכת הינה שירות הנמצא על הרצף של שירותי השיקום המקצועי תעסוקתי וממוקם בין תעסוקה מוגנת לתעסוקה עצמאית בשוק הפתוח, כלומר, במקום עבודה המעסיק עובדים בהתאם לחוקי ההעסקה הנהוגים בישראל (חוק שכר מינימום, זכויות סוציאליות וכד') ושמתקיימים בו יחסי עובד מעביד.

לתעסוקה נתמכת זכאים אנשים בעלי 20% נכות ומעלה שמיצו את זכויותיהם בביטוח הלאומי.

במסגרת התכנית נכללים מספר שלבים:

1. הכנה להשתלבות בעולם התעסוקה, כאשר קיימים שלושה מסלולים:

1.1. מערך סדנאות מרוכז לקראת השתלבות בעבודה.

1.2. קבוצות הכשרה שבמסגרתן תתקיים התנסות בארגון המדמה סביבת עבודה.

אז מה אמונו לנו המומחים...?

יש חוק האוסר על מעסיקים להפלות בין בעלי מוגבלויות לאנשים אחרים בקבלה לעבודה, אבל קשה מאוד להוכיח אפליה.

במקום להסתמך על עזרת החוק, יש דברים שאנחנו יכולים לעשות על מנת לשפר את סיכויי התעסוקה שלנו.

אפשרויות המוצעות על ידי הממסד:

- הרשות העירונית לתעסוקה במינהל לשירותי קהילה בעיריית ירושלים מעסיקה רכזי תעסוקה כמעט בכל שכונה בעיר. רכזי התעסוקה מסייעים בתהליך מציאת העבודה.

- הביטוח הלאומי מציע סדנאות למחפשי עבודה בנושאים כגון "עמידה מול מעסיק" שם מסבירים איך לעבור ראיון עבודה בצורה הטובה ביותר.

- הביטוח הלאומי מציע גם השתלבות בתהליך שיקום מקצועי, כלומר מסלול בו ניתן לקבל מימון להכשרה לקראת מקצוע, אקדמי או לא-אקדמי.

- סטרייב ישראל- מיזם של ג'וינט ישראל וממשלת ישראל (תב"ת), שמטרתו להכשיר לעצמאות כלכלית ולפיתוח תעסוקתי

בחדש מרץ 2009 נערך סקר אנשים עם לקות שמיעה באמצעות משרד התמ"ת וארגון בקול. להלן ממצאי הסקר בנושא תעסוקה

✓ מהסקר עולה שאנשים בעלי לקות שמיעה מתקשים במציאת עבודה: שיעור האבטלה בקרב משיבי הסקר הוא 14.8%, לעומת 7.4% בכלל האוכלוסייה. 81% ממחפשי העבודה דיווחו כי לקות השמיעה מקשה במידה רבה או במידה רבה מאוד על מציאת מקום עבודה.

✓ 44% מהגברים ו-31% מהנשים (ובממוצע 38% מהמשיבים) המועסקים חוו אפליה או יחס לא הוגן בעבודה על רקע לקות השמיעה.

✓ 40% מהגברים ו-29% מהנשים (ובממוצע 35% מהמשיבים) סבורים שלקוח השמיעה פוגעת בסיכוייהם לקבל קידום בעבודה.

✓ 5% בלבד מלקויי השמיעה האקדמאיים מועסקים בתפקיד ניהולי, בהשוואה ל-13% מהאקדמאיים בכלל האוכלוסייה.

✓ פחות מ-30% מלקויי השמיעה המועסקים חשים כי לקות השמיעה פוגעת בתפקודם בעבודה. לעומת זאת, 7% דיווחו שלקוח השמיעה מהווה דווקא יתרון במקום עבודתם.

✓ 26% מלקויי השמיעה המועסקים דיווחו כי במקום עבודתם מועסקים אנשים נוספים עם לקות שמיעה.

✓ 44% בלבד מלקויי השמיעה המועסקים מודעים לכך שהמדינה נותנת סיוע כספי למעסיקים ככדי להתאים את מקום העבודה לעובדים בעלי לקות שמיעה.

✓ שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בקרב לק"ש עומד על 69% לעומת 76% באוכלוסייה הכללית.

✓ בגילאים צעירים (25-34) ובגילאים מבוגרים יותר (55-64) בא לידי ביטוי הפער הבולט ביותר בין תעסוקת לק"ש והאוכלוסייה הכללית עם פער של 13% במידת ההשתתפות בכח העבודה לרעת אוכלוסיית לקויי השמיעה לעומת האוכלוסייה הכללית.

✓ ככל שרמת ההשכלה של אדם עם ליקוי שמיעה הינה גבוהה יותר, כך גדלים סיכויו להשתלב בשוק העבודה, ולראיה - ככל שרמת ההשכלה של לקויי שמיעה גבוהה יותר, מצטמצם באופן ניכר הפער בתעסוקה בינם ובין האוכלוסייה הכללית עם רמת השכלה מקבילה.

את הדו"ח המלא ניתן למצוא בקישור <http://isra.li/dyd>

מוזמנים לפנות אנשים בגילאי 40-21 שאינם משולבים בתעסוקה. ניתן לפנות בטל' 02-6252496 או באמצעות בית זוסמן.

● מסלול תעסוקה נתמכת של אגף הרווחה: ליווי על ידי חברות השמה שמתמחות באיתור מקומות עבודה ושילוב עובדים בעלי צרכים מיוחדים. פנייה באמצעות בית זוסמן

אפשרויות לפעולה עצמית:

● "קשרים אישיים יכולים לעזור מאוד. אימרו לכל מכריכם שאתם מחפשים עבודה והסבירו באיזה תחום בדיוק,"

● "מחפשים עבודה בתחום מסויים? חפשו מישהו שעובד בתחום או מקורב אליו. אולי הוא יוכל לקרב גם אתכם לתחום."

● פרסמו את עצמכם - השתמשו באמצעים כמו האינטרנט כדי לפרסם את היכולות והידע שלכם.

● בידקו בדיוק מה המעסיק מחפש והציגו את קורות החיים שלכם ואת עצמכם באופן המתאים לתפקיד המפורסם.

● לא מזמינים אתכם לראיון כי גילו שאינכם שומעים טוב בטלפון? אפשר לגשת באופן אישי להציג את עצמכם ולהפיג חששות לגבי תקשורת עמכם.

● אומרים לכם כל הזמן שלא מקבלים לעבודה בלי נסיון? שיקלו התנדבות בתחום שלכם במסגרת כלשהי במיוחד על מנת לצבור נסיון.

● "אין טעם לחפש עבודה אצל מי שלא מחפש עובדים בכלל. חפשו את המעסיקים שידוע שהם מחפשים עובדים."

● לפעמים קל לדחות אפשרות תעסוקה כי זה לא בדיוק בתחום שרצינו או ברמת השכר שציפינו לה. לעתים כדאי להתפשר כעת על מנת לשפר את המצב בעתיד.

● פונים לעבודה במשרה במשרד ממשלתי? שירות המדינה מחוייב להעדפה מתקנת - במקרה כזה כדאי לציין בקורות החיים את ליקוי השמיעה.

כיצד מחפשים עבודה?

ישנם גופים שונים העוסקים במתן המלצות איך לחפש עבודה, ממאמנים אישיים (קואוצ'ינג) דרך חברות פרטיות ועד לביטוח הלאומי ותוכנית תעסוקה נתמכת של משרד הרווחה. בדרך כלל, ישנן המלצות מסוימות החוזרות אצל כל המאמנים ובכל הסדנאות. להלן כמה המלצות נפוצות:

- השקיעו זמן לחשיבה - היכן אנו רוצים להיות בעוד שנה, בעוד חמש שנים, ואפילו בעוד עשר שנים? מה אורח החיים שאנו רוצים? איך אנו רואים את האיזון בין עבודה למשפחה ופנאי?

- התייחסו לחיפוש עבודה ממש כמו לעבודה: הקדישו לזה זמן מוגדר כל יום, קבעו לעצמכם לוחות זמנים ושלבים בחיפוש.

- אל תחשבו רק על תיאור המשרה, אלא מה אותו בעלת תפקיד עושה ביום-יום. השקיעו זמן בהכרת שוק העבודה. דפוסו ההעסקה משתנים, במיוחד בשנים של משבר כלכלי.

- אחרי שיש לכם כיוון לקריירה, זה הזמן לקבל החלטות כיצד להגיע למטרה, ובמיוחד החלטות בנוגע לרכישת השכלה מתאימה.

- ככבדי שמיעה, או כבעלי מוגבלות אחרת, חשוב לנו להיות אטרקטיביים ככל האפשר בשוק העבודה וזה מתחיל מהשכלה גבוהה. חשוב להשקיע בשליטה באנגלית.

- התאימו את קורות החיים שלכם לכל משרה באופן אישי. יש לציין רק מידע רלוונטי לאותה המשרה. אל תשלחו את אותה גירסה של קורות החיים שלכם לכל המשרות!

- יש לצרף לקורות החיים מכתב פתיח המציין מה הערך שהנכם יכולים להביא למשרה, ולתמצת במשפט או שניים כיצד קורות החיים שלכם רלוונטיים לתפקיד.

- יש לשים את הדגש על חיפוש עבודה מכון קריירה לעומת חיפוש עבודה מסורתי. לא כדאי לסמוך רק על משלוח קורות חיים למודעות דרושים בעיתון או באתרי אינטרנט כלליים. אין כאן בכלל שום קשר אישי ולכן הסיכויים קטנים יותר.

- להתמיד גם בחיפוש עבודה מסורתי: ראיונות במשרדי חברות כוח אדם, פנייה למודעות דרושים באינטרנט, שימוש במרכזי השמה במסודות הלימוד, השתתפות בירידי תעסוקה, כמו גם הסתייעות בשירותי השמה ייעודיים המתאמים במיוחד לכבדי שמיעה.

פורומים וקהילות רלבנטיות באינטרנט. ככל שתגדילו את המעגל החברתי שלכם, כך יגדלו סיכוייכם למצוא עבודה מעניינת ומתגמלת.

- דרך מצוינת היא להתנדב במספר מסגרות ולהשתתף בקבוצות חברתיות בתחומי עניין שלכם. העולם בנוי על קשרים חברתיים ואישיים, במיוחד עולם התעסוקה והעסקים.

- שלחתם קורות חיים? יפה! בדקו אחרי יומיים-שלושה שבאמת קיבלו אותם ושיודעים שאתם מצפים לתשובה.

- אל תחששו להעז ולנסות כיוונים חדשים ומאתגרים. במקרה הגרוע ביותר, תקבלו תשובה שלילית וזו דרך נהדרת כדי ללמוד ולהמשיך להתפתח.

- דאגו להנגיש את מקום העבודה. הכירו את הטכנולוגיות העדכניות ואת הזכויות שלכם הנוגעות להנגשת מקום העבודה.

- יזמות הינה דרך מצוינת לבצע שינוי בקריירה ולמצוא את העבודה המתאימה לכם. על אף הסיכונים הכרוכים בכך, יש סיכוי לתגמול הולם ומספק. ניתן להסתייע בגופים כגון מט"י (מרכז טיפוח יזמות).

- הגדירו לעצמכם איזו עבודה בדיוק אתם מחפשים וחפשו במיוחד ארגונים שבאמת קיימת בהם עבודה כזו, וגלו מי האחראית לאיזו משרות בחברה המתאימה.

- היות ורוב המשרות הפתוחות לא בהכרח מתפרסמות וידועות לקהל הרחב, גשו באופן אישי לאחראית/ה האיש בחברות ובארגונים, הציגו את עצמכם, הביאו את קורות החיים שלכם - הכי אפקטיבי!

- יש להתכונן היטב לראיון העבודה. לחקור על הארגון, על התפקיד, ואם אפשר, גם על המראיין/ת, ולבצע סימולציות רבות לקראת כל ראיון.

- היו מוכנים גם למשא ומתן על תנאי ההעסקה. גם כאן צריך לבצע מחקר כדי לגלות מה התנאים המוצעים למשרה זו ולניסיונכם.

- עשו שימוש מלא בכל הקשרים שלכם, מה שנקרא networking, אימרו לכולם שאתם מחפשים עבודה בתחום מסוים, ושאתם רוצים שיגידו למכריהם.

- פרסמו את עצמכם בכל האמצעים: דרך מכרים, דרך האינטרנט, תוך שימוש באתרי קשרים חברתיים כמו פייסבוק, linkedin,

הידעת?

71% מהעסקים מוכנים להעסיק עובדים ללא נסיון אך עם השכלה מתאימה < חשוב מאוד לרכוש השכלה מתאימה לתפקיד!

www.orange.co.il/jobs
משרות בחברת אורנג', משירות ועד טכנאים
מסוגים שונים.

www.cellcom.co.il/Cultures/he-IL/Careers
מגוון משרות בחברת סלקום.

[/http://www.pelephone.co.il/jobs/3g/jobs/main/.aspx?homepage](http://www.pelephone.co.il/jobs/3g/jobs/main/.aspx?homepage)
מגוון משרות בחברת פלאפון.

<http://hebrew.tevapharm.com/careers>
משרות בחברת 'טבע'.

www.jobnet.co.il
www.alljobs.co.il
www.head-hunting.co.il
www.gishashona.co.il
www.dialog.co.il
www.nisha-hr.co.il
www.tafkid-plus.co.il
www.jobinfo.co.il
jobbox.nrg.co.il
jobmaster.co.il
tinyurl.com/qgp6czp

לוח הדרושים של "לוח העיר" ירושלים
www.6382020.co.il/luach/jobSearch

www.yjobs.co.il
www.wallajobs.co.il
www.drushim.co.il
www.muvtal.co.il
www.bipbip.co.il/Jobs
www.jobtov.co.il
www.wanted.co.il
www.runner.co.il

האינטרנט הוא מקור מידע חשוב. ישנם
אתרים רבים שמופיעות בהם עשרות משרות.
נצלו אותם!

אתרים לחיפוש עבודה

הרשות העירונית לתעסוקה, בתוך המינהל
לשירותי קהילה בעיריית ירושלים. לפנייה
למרכז תעסוקה לאקדמאים ועולים:
karyera-take@jerusalem.muni.il
פקס: 02-6295981

טלפון: 02-6295388/9
למידע על רכזי תעסוקה הפזורים ברחבי
העיר ניתן לפנות באתר הרשות העירונית
לתעסוקה, בתוך האתר של עיריית ירושלים:
www.jerusalem.muni.il

www.huji.ac.il/huji/info_work
אתר חיפוש העבודה של האוניברסיטה
העברית.

www.civil-service.gov.il/Civil-Service
אתר נציבות שירות המדינה - מרכזי כוח
אדם.

www.jobs4all.co.il
אתר דרושים לאנשים עם מוגבלויות.

www.mati.org.il
מרכז טיפוח יזמות- ירושלים.

www.shatil.org.il/modaot/joboffer
שתיל: אתר לקידום שינוי חברתי שבו
מודעות דרושים למשרות במגזר הציבורי
ובארגונים חברתיים.

<http://index.nana10.co.il/category.asp?cat=1948&gr=1&lcl>

www.manpower.co.il
www.shiluv-job.co.il
www.mishoo.co.il
www.adam-milo.co.il
www.keinan-sheffy.co.il
www.pilat.co.il
www.avigal.co.il

משרות היי-טק

www.hicareer.co.il
www.cps.co.il

אתר מומלץ + ספר נלווה לחיפוש עבודה
www.jobhuntersbible.com

הידעת?

הרשת החברתית LinkedIn בכתובת www.linkedin.com הינה מקור מצוין ליצירת קשרים שיכולים לסייע במציאת עבודה. עם יותר מ-175 מיליון משתמשים רשומים, לינקדאין הינה רשת מובילה בתחומה ומועילה למדי במאמצי חיפוש אחר עבודה. מדריך קצר להרשמה והתמצאות ברשת חברתית זו:
<http://isra.li/dyf>

הידעת?

בדרך כלל מעסיקים קטנים אינם פועלים באמצעות חברות כוח אדם. חברות גדולות יותר כן עשויות להשתמש בשירותי חברות כוח אדם. (מתוך מחקר של עיריית ירושלים, התאחדות התעשיינים, קרן ירושלים, הרשות לפיתוח ירושלים וחברת אמין).

**כיצד ניתן להתמודד
בהצלחה עם ראיונות
עבודה טלפוניים**

ראיונות טלפוניים - איך נתגבר עליהם?

לאחר ששלחנו קורות חיים בדוא"ל, פקס או דואר, קיים סיכוי שהמעסיק הפוטנציאלי או חברת כוח האדם יפנו אלינו על מנת לקיים ראיון טלפוני.

לעיתים קרובות מצטברות אצל המעסיק עשרות ואף מאות פניות. מה שלא ממש רלבנטי נזרק לפח, ואז נשארים בדרך כלל שלוש-ארבעים מועמדים שיכולים להתאים לדרישות המעסיק.

עבור המעסיק, הזמנת כל המועמדים לראיון זה בזבז זמן ומשאבים. לכן, בדרך כלל, הולכים על פתרון קל: ראיון טלפוני מקדים שלפיו קובעים מי יהיו החמישה שכדאי לזמנם לראיון אישי ואולי אף למבדקים של התאמה לתפקיד.

עבור כבדי שמיעה (וחרשים) - על אחת כמה וכמה מדובר במחסום גדול שעלול לפגוע בסיכויי הקבלה למשרות רבות, גם כאלו שלא מצריכות שימוש שוטף בטלפון. גם לגבי מי שיש לו יכולת-מה של שמיעה בטלפון, הקושי והלחץ לשמוע כל מילה בראיון הטלפוני מתבטאים בטון הדיבור ויכולים להשאיר רושם לא טוב. גם גילוי המגבלה של בעיית שמיעה בראיון הטלפוני יכול לפגוע בסיכויי הקבלה למשרה.

כך שהסיכויים של כבד השמיעה לצלוח את הראיון הטלפוני ולהגיע לראיון פנים אל פנים - בו הוא היה יכול להשאיר רושם חיובי - נמוכים במיוחד.

השאלה האם לכתוב בקורות החיים שיש קושי בשמיעה בטלפון או מגבלת שמיעה היא דילמה. ציון המגבלה בקורות החיים יכול

לגרום לזריקת קורות החיים לסל הנייר. ציון פרט זה מומלץ כשמדובר במשרות בשירות המדינה, שם יש סיכוי גבוה יותר להעדפה מתקנת. כמו כן הוא אפשרי כשלמתמודד כישורים מקצועיים וניסיון בולטים במיוחד. מתן המידע מראש גם נותן לאדם ביטחון עצמי להציג את עצמו בלי הצורך להסוות את בעיית השמיעה, ולכן גורם לתקשורת יותר נינוחה ושוטפת. החיסרון הוא בשוק הפרטי, בשל הסכנה של סינון מראש של קורות החיים, כך שלא תהיה הזדמנות להגיע אפילו לשלב הראיון הטלפוני.

ניתן ללכת לירידי תעסוקה. היתרון הוא שביריד ניתן לפגוש את המעסיק הפוטנציאלי פנים אל פנים ולהפחית חרדות ודעות קדומות ביחס ללקות. החיסרון הוא שהירידים נעשים הרבה פעמים בסביבה רועשת והזמן שמוקצב לכל מועמד הוא קצר.

ניתן לעקוף את המנגנון של קבלה לעבודה ולחפש עבודה באמצעות קשרים אישיים ורשתות חברתיות או פנייה אישית אל האחראי על כוח אדם בחברה.

ניתן לחפש משרה באמצעות חברת השמה שמתמחה גם בהשמה של אנשים בעלי מוגבלויות כמו בקישור המצורף:

<http://www.alljobs.co.il/ArticlePage.aspx?LinkWord=Disabilities>

אם יש לך יכולת סבירה לשוחח בטלפון:

1. ניתן למסור בקורות החיים את מספר הטלפון שבו אפשר לקיים שיחה בנוחות.

2. מומלץ לדאוג לאבזרי העזר הטובים ביותר לשמיעה בנייד או בטלפון הקווי - דיבורית רגילה או 'בלוטות' (Bluetooth) טלפון נייד / נייד עם איכות קול טובה במיוחד המותאם לכבדי שמיעה, ועוד.

אם אינך שומע/ת כלל בטלפון:
כדאי למצוא מתווך שמתמצא בתחום
ובעבודה המבוקשת וגם בפרטים האישיים
שלך, ולוודא שהוא יבצע עבורך את
ההתקשרות הטלפונית. יש להביא בחשבון
שלעיתים ברגע שמבינים שמדברים עם
מתווך, זה עלול לשדר חוסר אמינות. ניתן
כמובן לציין את המגבלה בקורות החיים אך
יש לקחת בחשבון את היתרונות והחסרונות
שבכך.

3. להיות מנוי על שירות מסוג Voice To Sms של חברת "ביפר" - העיקרון בשירות הזה הוא שהמוקדן מקבל את ההתקשרויות עבור כבד השמיעה ומודיע שהוא לא נמצא - ואת ההודעה הוא ממיר להודעה כתובה. כך נוצר יתרון: כבד השמיעה אינו מופתע ויכול להתקשר בחזרה בסביבה שקטה ובתנאי שמיעה טובים.
4. אפשר לציין בשיחה שיש הרבה רעש בקו וקשה לשמוע. ניתן להציע לחזור למתקשר מאוחר יותר.

הידעת?

יעוץ אישי בנוגע לתפקוד השמיעתי בטלפון ובכלל, לאסטרטגיות תקשורתיות, לאביזרי עזר לשמיעה ולהנגשת מקום עבודה, ניתן לקבל ללא תשלום מקלינאיות התקשורת של "בקול" בבית זוסמן.

**ללמוד מן המומחים:
מדור סיפורי הצלחה**

הסיפור של אדווה

כדי לעבוד, כידוע, רצוי ללמוד. אדווה, דוקטורנטית לפסיכולוגיה, מספרת על חוויותיה מן האקדמיה, שם התקדמה לאורך השנים, לא רק בלימודיה כי אם גם באופן קבלתה את מוגבלותה:

"אחרי תואר ראשון ושני בפסיכולוגיה, עבודה כמטפלת קלינית והשתתפות בקבוצות לימוד במהלך הדוקטורט, אני מסיקה שלא בעיית השמיעה קובעת את יכולת ההצלחה שלי, אלא ההתייחסות אליה.

לאורך השנים שחלפו מאז תחילת לימודי, חלו רגעי "קפיצה" ביכולתי להיחשף ככבדת-שמיעה, לדרוש התאמות כלפיי וללמוד להגיב לתגובות האנשים. השימוש במיקרופון FM הינו בעל תפקיד מרכזי בכך.

ה-"קפיצה" הראשונה היתה כשהתחלתי לבקש ממרצים באוניברסיטה לענוד משדר FM שיאפשר לי לשמוע את דבריהם באיכות מעולה, ישירות במכשיר השמיעה שלי וללא כל הפרעה ליתר הסטודנטים. בשנה

הראשונה ביקשתי ממזכירת החוג לשלוח מכתבים לכל המרצים שלי, בהם הסבירה להם מראש שהם יתבקשו לענוד את המשדר במהלך ההרצאות. עם הזמן למדתי להציג את הדברים בעצמי, מתוך שכנוע פנימי עמוק

בכך שבקשתי אינה בגדר טובה מיוחדת, כי אם זכותי המלאה - ע"פ חוק וע"פ כל אמת מידה מוסרית - ליטול חלק בכל פעילות ציבורית. צרכי חשובים לא פחות מצרכי הסטודנטים השומעים.

כדי לקבל שיתוף פעולה כדאי לקבוע עם המרצה פגישה, או לגשת אליו לאחר השיעור הראשון, ואז להסביר שאני כבדת-שמיעה, שאני נותנת למרצים מיקרופון שמשדר את דבריהם למכשיר השמיעה שלי ושאני מבקשת שישים את המיקרופון עליו. אני מראה את המיקרופון ומדגישה שהוא לא מקליט אותם.

השימוש במיקרופון ה-FM שידרג את יכולותי בשני מקומות נוספים: במהלך עבודתי כמטפלת קלינית, שם ביקשתי ממטופלים לענוד אותם, ובהשתתפות בקבוצות לימוד, שם התעקשתי על קיומה של תרבות דיון שתאפשר לי להיות מעורבת ולהבין את הנאמר, ושהמיקרופון יועבר בין הדוברים.

אמנם, הבקשה להעברת מיקרופון בקבוצה היתה קשה עבורי, משום שהיה עלי להתמודד מול קבוצה והדינאמיקה שלה, אך חשוב מכך, זה מה שסייע לי ליהנות משמיעה משופרת שמאפשרת לי לממש את יכולותי, ומציגה בפניי את הצד המיטיב וההוגן באותם האנשים, המתאימים את עצמם לצרכי המיוחדים.

נכון, היה עלי להתמודד עם לא מעט תגובות קשות, כמו למשל דעות קדומות של אנשים

"לא בעיית השמיעה קובעת את יכולת ההצלחה שלי, אלא ההתייחסות אליה."

"צרכי חשובים לא פחות מצרכי הסטודנטים השומעים."

עבודה, קשרים והנאה.
בפנייתנו למעסיקים, עלינו, כבדי השמיעה,
לזכור, שיש לנו יתרון ביכולתנו להפגין

**"הסתייעתי לכל אורך הדרך
בנטילת חלק בפעילויות
קהילת לקויי השמיעה, אשר
מהווה גב תומך".**

מוטיבציה גבוהה יותר ונאמנות רבה יותר
ל"עסק" וכי ברשותנו נקודת מבט רעננה
הקשורה בניסיון החיים הייחודי לנו".

**"בפנייתנו למעסיקים,
עלינו לזכור, שיש לנו יתרון
ביכולתנו להפגין מוטיבציה
גבוהה יותר".**

כלפי כבדי שמיעה, הבאות לידי ביטוי
במבטים, הערות, רתיעה וסקרנות יתר, או
בביטויי סירוב מצידם להשתמש במיקרופון,
לעיתים מתוך חשש שהוא מקליט או משדר
קרינה. לקח חשוב שלמדתי הוא שחשוב
לברר חששות כאלו במידה וישנם, כי לא
אחת נמנעים אנשים מלהביעם והם ניתנים
לפיתרון בקלות.
בעיה נוספת היא עם אנשים שאינם רוצים
להתחשב. ואולם, מניסיוני בקבוצות של

**"היה עלי להתמודד עם לא
מעט תגובות קשות...
אך חשוב לברר חששות
כאלו במידה וישנם".**

אנשים בעלי מודעות לנושא, כשיש רצון
טוב, כלל לא קשה לנהל דיון בצורה כזו - גם
בקבוצה של 25 איש!
גורם חשוב בשיתוף הפעולה של הקבוצה
הוא מנחה/מנחת הקבוצה, שהינו/הינה
בעלת יכולת השפעה על מודעות אנשים
לנושא. לחיזוק התמודדותי מול תגובות
האנשים הסתייעתי לכל אורך הדרך בנטילת
חלק בפעילויות קהילת לקויי השמיעה,
קהילה אשר מהווה סוג של גב תומך ומחזק.
צריך לזכור שכבודת-שמיעה היא רק חלק
אחד ממכלול חיינו. כאשר אנו מביעים
את צרכינו המיוחדים באקדמיה או במקום
העבודה, זה אמנם מכריח אותנו לעסוק
באופן גלוי בבעיית השמיעה, אך לטווח
הארוך זה מאפשר לנו להשתלב טוב יותר.
במקום להשקיע אנרגיות בבושה, בתחושת
ניכור ובמאמץ סזיפי לשמוע, אנו יכולים
להשקיע אותן במה שחשוב - לימודים,

הסיפור של ליאור

ליאור, בן 34, ראש צוות תוכנה בחברת היי-טק גדולה, כבד שמיעה מגיל ההתבגרות מדגים בסיפור ההצלחה שלו איך אפשר לצחוק על עצמנו ולקחת את עצמנו ברצינות באותו הזמן.

"זה קורה מדי פעם, אחד מבדקי התוכנה קורא לי למעבדה ושואל אותי "ליאור, אתה חושב שיש בעיה עם האודיו? אתה שומע את הרעש החלש הזה ברקע?"

ואז אני מחייך ובדרך כלל גם הוא מחייך ואם הוא לא מבין אני תמיד שמח לרמוז "אתה לא חושב שאני לא הבנאדם הכי מוצלח בחברה לענות על השאלה הזאת?" בשלב הזה בדרך כלל שנינו צוחקים...

אני עובד כראש צוות פיתוח תוכנה בחברת הייטק שמייצרת ציוד לועידות וידאו ואודיו. אני גם, כפי שכבר היה אפשר לנחש, לקוי שמיעה.

אצלי בעבודה כולם כמונן יודעים שאני כבד שמיעה,

אבל למרות זאת, קיימות סיטואציות שבהן אנשים שוכחים, כמו זאת שתיארתי לעיל. עוד דוגמא היא, שהרבה פעמים יכול להתקשר אליי מישהו בקשר לנושא מסוים ולהניח שאני מזהה את הקול שלו בטלפון

(בעית השמיעה שלי מאפשרת לי לדבר בטלפון) ולהתחיל לספר לי בפירוט על בעיה מסוימת שיש לו, מתוך הנחה שאני מיד מבין מי הוא וגם מה הנושא. בשלב זה, כדי לא להביך אותו ואת עצמי אני בדרך כלל אומר "כן, אני מבין. תשמע אני פה באמצע משהו, אולי אתה יכול לשלוח לי את זה במייל?" כמוכן שעם קבלת המייל זהות הדובר המסתורי מתגלה...

"כדי לא להביך אותו ואת עצמי אני בדרך כלל אומר "כן, אני מבין. תשמע אני פה באמצע משהו, אולי אתה יכול לשלוח לי את זה במייל?"

באחד מהפרוייקטים שעליהם עבדתי, הייתי צריך לקיים שיחת ועידה שבועית בטלפון עם מספר משתתפים, מאוסטרליה, ארה"ב ואירלנד. הקושי לזהות את קולות המדברים בתוך בליל המבטאים והביטויים הטכניים, היה גדול, אתם יכולים להיות בטוחים שגם אנשים ששמיעתם תקינה לחלוטין, יתקשו להבין מבטא אירי כבד.

יום אחד, כשהרגשתי שמספר הפעמים שאני שואל "מה? מה?", או ליתר דיוק

"What What?" היה קצת גדול מהרגיל (אולי הייתי גם מצונן), הרגשתי צורך לשלוח אימייל בסוף הפגישה לראש הצוות האוסטרלי כדי להבהיר כמה נקודות.

"אלכס" כתבתי לו, "אתה כבר

יודע שאני כבד שמיעה, אבל הפעם ממש לא הבנתי מה סיכמנו בקשר לנקודה הזאת והזאת."

ברור שהתחושה כששולחים אימייל כזה היא לא נעימה, הרי אף אחד מאתנו לא רוצה לקבל יחס מיוחד בגלל בעיה שיש לו. בכל

"אף אחד מאתנו לא רוצה לקבל יחס מיוחד בגלל בעיה שיש לו. בכל זאת החלטתי שהפעם אין לי ברירה אחרת."

חביבה ומקצועית, אני מאמין שהשאר יבוא מעצמו.

ראיון העבודה: בעיית השמיעה עלתה תמיד בראיון העבודה, וזאת משום שאני הוא זה שמעלה אותה. בדרך כלל אני מציין שאם תהיה לי בעיה בזמן הראיון אני אשתמש במילת הקסם "מה?" באופן אישי, אינני מכיר מעסיקים שסיננו עובדים בגלל מגבלה מסוימת, אך אין זה אומר שתופעה זו לא קיימת.

בכל זאת, לא הכל דבש: מכשולים עיקריים שבאו לידי ביטוי נובעים באופן דו-כיווני מן ההשפעה הפיסית של הליקוי על איכות התקשורת עם הסביבה ומתגובתה של הסביבה, שבחלקה עשויה להיות חסרת סבלנות ונטולת רגישות לבעיה זו.

זאת החלטתי שהפעם אין לי ברירה אחרת ובלב כבד לחצתי על SEND.

"לקוי שמיעה שרוצה לעבוד בתחום ההיי-טק צריך בעיקר ללמוד את המקצוע בצורה הטובה ביותר".

"זה בסדר, ליאור" הוא כתב לי, "דרך אגב, אתה יודע שגם ג'ו, מנהל הפרוייקט באירלנד הוא כבד שמיעה?"

כתבתי לו שזה מצחיק שקבוצה של מהנדסים שעובדים על שיפור אמצעי התקשורת בעולם, מכילה אחוז כה ניכר של לקויי שמיעה. במחשבה שניה, אפשר אולי לראות את ההגיון שבזה.

"צריך ללמוד היטב את המקצוע ולבוא לראיונות בגישה חביבה ומקצועית, אני מאמין שהשאר יבוא מעצמו".

ליאור ממליץ על דרכי התמודדות, לאור ניסיונו האישי:

אז אין מגיעים לעבוד בהיי-טק: לקוי שמיעה שרוצה לעבוד בתחום ההיי-טק צריך בעיקר ללמוד את המקצוע בצורה הטובה ביותר, מקצועיות אמיתית לדעתי יכולה לנצח כל מכשול, במיוחד בהתחשב בכך שבאופן כללי מקצועות ההיי-טק נגישים ללקויי שמיעה באופן יחסי, אולי יותר משהם נגישים לעיוורים ובעלי לקויות אחרות. צריך ללמוד היטב את המקצוע ולבוא לראיונות בגישה

הסיפור של יוסי

הקושי "מוכפל", ואין ברירה אלא להקדיש שעות רבות לעניין לימוד השפה, בקריאה, בכתיבה ובדיבור... על לקוי השמיעה להוכיח מקצוענות יתרה בתחום בו הוא/היא מבקשת לעסוק.

טיפים לשיפור יכולת ההתמודדות עם בעיית השמיעה במסגרת העבודה:

"אחד הדברים שלמדתי הוא להיעזר, ככל הניתן, בעזרים להשלמת המידע המוחמץ בשל ליקוי השמיעה: למשל - להשתדל שפגישות יתנהלו, ככל האפשר, בתנאים האופטימליים בעבורך. לנסות ולהשלים את הנאמר בישיבות כמיטב ההיגיון בלא לקטוע את מהלך הפגישה, ללמוד לקרוא ולכתוב מהר ולהסתמך עד כמה שאפשר על דברים כתובים, להפוך את החומר הכתוב לעיקר העבודה ולהיעזר בקריאת פנים."

"חשוב להדגיש את ההתאמה לתפקיד, המקצועיות, המוטיבציה והרצון להצליח".

המוטיבציה והמקצוענות של יוסי הביאו אותו רחוק! בן 46, לקוי שמיעה מגיל 3, דוקטור לביוטכנולוגיה, עובד כמנהל ייצור בחברת ביוטכנולוגיה בהר חוצבים בירושלים בה הוא עובד מאז 1998, במסגרת עבודתו הוא אחראי על כל מערך הייצור, תחת אחריותו כארבעים עובדים.

יוסי מספר על ראיון העבודה:

"נושא לקות השמיעה עלה בכל ראיון שהייתי בו. כפי שאני רואה זאת, ניתן להגיב באחת משתי דרכים: להתנצל ולהגיד שלמרות זאת אני טוב, או להגיד למראיין - "אני טוב ואין קשר בין יכולתי המקצועית ובעיית השמיעה שלי." מדובר למעשה באותו המשפט, אך הוא נשמע אחרת. אמנם אסור למעבידים להפלות על רקע של נכות אך מעסיק יכול שלא לקבל נכה על רקע היותו לא מקצועי מספיק או לא מתאים לתפקיד (כפי שקורה יום-יום לעשרות אנשים כשירים פיזית). 29. לכן הגישה בראיון עבודה צריכה להיות לא מתנצלת וחשוב להגדיש את ההתאמה לתפקיד, המקצועיות, המוטיבציה והרצון להצליח."

"אחד המפתחות להצלחה והתקדמות בעולם המודרני הוא ידיעת השפה האנגלית".

על האתגרים העיקריים העומדים בפני כבדי שמיעה בקבלה לעבודה ובהתנהלות מוצלחת בה, מספר יוסי:

"אחד המפתחות להצלחה והתקדמות בעולם המודרני הוא ידיעת השפה האנגלית. הדבר נדרש גם בלימודים אקדמיים, הרבה אנשים מתקשים בכך, אך ללקוי בשמיעתו

הסיפור של אורן טל

כשהתעוזה לחלום והנחישות להצליח נפגשים, השמים הם הגבול! אורן טל דבוסקין-אבידב, בן 36, נשוי, אב לילדה, גר בקיבוץ נאות מרדכי בגליל העליון. עובד כיום כמנהל מכירות ארצי של יבואן מרכזי למכשירי שמיעה ומספר על קורות חייו שהובילו אותו להצלחה בתעסוקה.

הירידה בשמיעה החלה בילדות מאוחרת, והחמירה בגיל ההתבגרות. הישגיי בלימודים היו נמוכים מאוד, ועמדתי על סף הישגיות כיתה. בעקבות כך הותאם לי זוג מכשירי השמיעה הראשון שלי, חוויה לא קלה למתבגר. לצערי, מאז שמיעתי המשיכה להתדרדר, עד שהגיעה לחירשות עמוקה לפני מספר שנים.

לפני ארבע שנים, לאחר תהליך התלבטות ממושך, עברתי ניתוח שתל שבלול. הייתי מראשוני המבוגרים המתחרשים שעברו את

הניתוח בארץ. חששתי מהניתוח ושלא איהנה מהתוצאות, אך השתל גרם למהפכה בחיי. במהלך שנתיים התחתנתי, נולדה לי תינוקת ועברתי תהליך של שינוי קריירה. לאחרונה עברתי ניתוח שתל שני, כך שאני מושתל דו-צדדית.

במשך כל חיי, למדתי ועבדתי בחברה השומעת. למדתי בתיכון רגיל, במסגרת שילוב אינדיבידואלי.

התנדבתי לשירות צבאי, והייתי מראשוני הקצינים לקויי השמיעה בצה"ל.

החלום שלי היה לצאת לקורס קצינים. חלום זה התנפץ מספר פעמים בטרם התגשם.

לאחר מספר ניסיונות לא קלים, הקורס עבר כשורה ובפעם הראשונה בחיי עשיתי שימוש אינטנסיבי במערכת FM.

שירותי הצבאי נמשך שמונה שנים וכלל שירות קבע, על אף שהודחתי מקורס הקצינים, התעקשתי ועברתי אותו לבסוף, לאחר מכשלות רבות. במהלך שירותי במסגרת קורס תכנות מחשבים בממר"מ, חוויתי קושי רב ביצירת קשרים חברתיים, דבר שהביא אותי בפעם הראשונה להשתתף בפעילות חברתית עם עוד לקויי שמיעה. היום יש לי קשרים הדוקים עם לקויי שמיעה, ואני מאמין שקשר זה חשוב כדי להביא לנו איזון. במיוחד לאלו מאיתנו החיים בחברה השומעת.

לאחר השחרור, טיול ארוך לחו"ל ולמרות הצעות עבודה אטרקטיביות מאוד, החלטתי להשקיע בלימודים, והנני בוגר לימודי מדעי המחשב ומנהל עסקים במרכז הבינתחומי הרצליה. למרות ששמיעתי אז הייתה גבולית, הצטרפתי לתוכנית שיקום מקצועי של הביטוח הלאומי והמכון לקידום החירש, תכנית שהיתה חיונית להצלחתי, ובמסגרתה זכיתי להיעזר בשירותי שכתוב, צילום, שיעורים פרטיים, הקלות בבחינות, ואביזרי עזר. חשוב להכיר את כל מגוון הכלים היכולים לעמוד לרשותנו ולהיעזר בהם!

הרצליה. למרות ששמיעתי אז הייתה גבולית, הצטרפתי לתוכנית שיקום מקצועי של הביטוח הלאומי והמכון לקידום החירש, תכנית שהיתה חיונית להצלחתי, ובמסגרתה זכיתי להיעזר בשירותי

שכתוב, צילום, שיעורים פרטיים, הקלות בבחינות, ואביזרי עזר. חשוב להכיר את כל מגוון הכלים היכולים לעמוד לרשותנו ולהיעזר בהם! תהליך המועמדות שלי לשתל

הביא מספר הזדמנויות ליצירת קשרים עסקיים. זיהיתי שיש כאן פוטנציאל להביא ערך מוסף לעולם השמיעה. בצירוף הידע שלי כמשתמש עם חוש עסקי שפיתחתי עם השנים, הקמתי עסק לייעוץ בתחום השמיעה, אותו הפעלתי כשנתיים. הפעילות הביאה אותי לקיום הרצאות וסדנאות ברחבי

"הצטרפתי לתוכנית שיקום מקצועי, שהיתה חיונית להצלחתי. חשוב להכיר את כל מגוון הכלים היכולים לעמוד לרשותנו ולהיעזר בהם!"

"הדרך לשינוי קצרה הרבה יותר. העזו לחלום, העזו לצאת ולהגשים את עצמכם!"

להמשיך ולהתפתח במכירות שיווק ובניהול חברות רפואיות, ולחזור להפעלת העסק שהקמתי.

בזמני הפנוי אני עוסק בספורט ומשתתף בטריאתלון המתקיים מדי שנה ע"ש אחותי, תמר ז"ל.

המסר שלי?

התמודדות עם הירידה בשמיעה היא בגדר תהליך מתמשך. השמיעה משתנה, והחיים משתנים.

צריך כל הזמן לעצור ולבדוק אם אנו נמצאים באיזון, איך אנו מסתדרים ומתפקדים.

לפעמים, החלק הקשה ביותר בהתמודדות עם בעיית השמיעה, הוא הצורך לשים מולנו מראה ולהביט בה באופן כן ובלתי מתפשר. קשה לנו לעיתים להודות שאנו חשים בקושי, אך ברגע שאנו מצליחים להכיר בכך, הדרך לשינוי קצרה הרבה יותר. **העזו לחלום, העזו לצאת ולהגשים את עצמכם!** הדרך עלולה להיות עקלקלה, עם קשיים, אך ניתן לעמוד בהם. ההשקעה כדאית!

"לאחר מספר ניסיונות לא קלים, הקורס עבר כשורה ובפעם הראשונה בחיי עשיתי שימוש אינטנסיבי במערכת FM".

הארץ ובאירופה, ולליווי אנשים פרטיים בתהליך ההתמודדות האישית שלהם עם השמיעה. ב-2004 זכיתי באות השוויון לאנשים עם מוגבלויות. בשנת 2008, העסק זכה לתעודת הערכה במסגרת יום העסקים הקטנים בכנסת.

"בצירוף הידע שלי כמשתמש עם חוש עסקי שפיתחתי עם השנים, הקמתי עסק לייעוץ בתחום השמיעה".

אחד מלקוחותיי היה מקום עבודתי כיום, ולאחר מספר חודשי פעילות, הם הציעו לי להצטרף כמנהל המכירות למחלקת השמיעה החדשה. בעתיד, הנני מקווה

למידע נוסף על מיצוי זכויות והתמודדות עם לקות השמיעה
ניתן לפנות אלינו:

בית זוסמן, מרכז עירוני ללקויי שמיעה

בורכוב 9 א ירושלים 9662225

טל' 02-6413243

פקס 02-6437004

sms: 057-7639123

דוא"ל: shronit@jerusalem.muni.il

beit.zusman@gmail.com

beit-zusman@jerusalem.muni.il

